

**Bij ramp 61
Nederlanders
omgekomen**

TRAGEDIE IN TRIPOLI

**Crash Airbus
in Libië kost
103 levens**

- Ongeluk of aanslag?
- Kritiek op dumprijzen
- Massaal medeleven

Wonderen bestaan: jongetje leeft nog

Explosies

De Telegraaf

Het dagblad De Telegraaf geeft onpartijdig nieuws, zonder gebonden te zijn aan enige staatkundige partij, kerkelijke richting of belangengemeenschap, uitsluitend in dienst van 's lands belang.

Artikel 3 der Statuten.

Oorzaak

Bij de vliegcrash in Libië behoort op de eerste plaats het tonen van medeleven met familie en vrienden van de slachtoffers. Bij de ramp kwamen waarschijnlijk 61 Nederlanders om het leven.

De oorzaak van de ramp is nog onduidelijk. Om precies te weten wat de oorzaken van de ramp waren, is het noodzakelijk dat er een onafhankelijk onderzoek komt. Het onderzoek is, zoals gebruikelijk, in handen van de Libische autoriteiten. Er moet echter worden gevreesd dat dit dictatoriale land (dat wordt geleid door kolonel Khadaffi) alles zal doen om de schuld bij anderen te leggen en niet bij de luchtvaartmaatschappij, die onder controle staat van Libië, of de Libische luchtverkeersleiding.

De Nederlandse overheid moet er daarom op aandringen bij Libië dat onze Onderzoeksraad voor Veiligheid (van Pieter van Vollenhoven) toegang krijgt tot het Libische onderzoek en ook de mogelijkheid krijgt om zelfstandig onderzoek te doen.

De ramp moet ook leiden tot een discussie over de kosten van het reizen. Omdat reizigers steeds lagere prijzen eisen, wordt soms gewerkt met transportondernemingen die met extreem lage tarieven werken. Dat kan ten koste gaan van de veiligheid. Het is te snel om de ramp van gisteren toe te schrijven aan het feit dat het hier ging om een lage-prijzenmaatschappij. Maar deskundigen uit de reisbranche zetten steeds meer vraagtekens bij de prijzen. Te lage prijzen betekenen inleveren op service, kwaliteit en soms veiligheid. En dat laatste is een ontoelaatbare bezuiniging.

• De zwarte dozen van het verongelukte vliegtuig waren snel gevonden en geborgen. Zij moeten meer duidelijkheid geven over wat zich precies heeft afgespeeld tijdens de rampvlucht.

FOTO: ANP

• Chaos na de crash, vlak voor de landingsbaan in Tripoli. Reddingswerkers lopen tussen de wrakstukken van het Libische vliegtuig, op zoek naar slachtoffers en identificatiespullen.

FOTO: ANP

BEWOLKING, GEEN ASWOLK

Van onze verslaggevers

AMSTERDAM, donderdag

Op het moment dat het vliegtuig gisteren crashte bij Tripoli was geen sprake van een aswolk boven Libië. Wel was er slecht zicht ter plekke door zeer laaghangende bewolking.

KNMI en Weeronline hebben dat gisteren gezegd. „Er was wel asvorming boven de Azoren en een deel van Frankrijk. Er is geen enkele aanwijzing dat er een aswolk boven Libië aanwezig was”, aldus beide instanties. „Foto's ter plekke tonen wel veel nevel en laaghangende bewolking. Mogelijk dat slecht zicht een oorzaak van de crash kan zijn”, aldus een woordvoerder. Het navigatiesysteem voor de genoemde landingsbaan zou slecht hebben gewerkt waardoor het risico van een veilige landing in het geding kwam.

Ooggetuige hoort knal in de

Van onze verslaggevers

TRIPOLI, donderdag

Nog voordat het rampvliegtuig de landingsbaan in Tripoli raakte, was er in de lucht een enorme explosie in het toestel. Enkele seconden later raakte het de grond en spatte het uit elkaar.

Dat zegt de in Tripoli wonende en werkende Nederlander René Schepers, die een ooggetuigenverslag optekende uit de mond van zijn geschokte Thaise collega Somchey Kaiokennit die op het moment van de crash op een zanderig sluipeggetje nagenoeg onder het vliegtuig reed. De aangeslagen Somchey is een groot deel van de dag voor zijn getuigenis op het politiebureau

gehoord, omdat er nauwelijks ooggetuigen zijn vanwege het vroege tijdstip.

Schepers werkt bij het Oostenrijkse Strabag, dat wegen en andere infrastructurele onderdelen aanlegt. Strabag heeft meerdere werkkampen, waaronder een op twee kilometer vanaf de landingsbaan.

Vuurbal

„Elke ochtend rond zes uur rijdt mijn Thaise collega over een zandweg vanaf het westen richting het werkkamp, dat parallel aan de landingsbaan loopt. En ook landt elke ochtend rond die tijd een vliegtuig. Nu zag hij niet het vertrouwde

beeld, maar een vuurballen in de lucht, waarbij er brokstukken over een groot oppervlak werden verspreid én vervolgens nog een explosie op de grond. Dus de crash is niet veroorzaakt door of ná de touchdown. Terwijl alle media in Libië dat wel beweren. Vervolgens is hij geheel in shock doorgereden naar het werkkamp, waar de baas hem aanhoorde en hem naar het politiebureau heeft gebracht,” vertaalt Schepers.

Omdat zijn getuigenis van groot belang is geacht, is de Thaise voorman van Strabag gehoord op het politiebureau. „Voor de meeste Libiërs begint de dag pas om een uur of negen, dus er zijn weinig ooggetuigen. Hij was op

in toestel

Van onze verslaggevers

AMSTERDAM, donderdag
Nederland is recht in het hart getroffen door de tragedie in Tripoli.

De vliegtuigcrash nabij de Libische luchthaven heeft aan 103 mensen het leven gekost, onder wie 61 landgenoten. Als door een wonder overleefde een tienjarig vermoedelijk Nederlands jongetje als enige het drama. Hij is opgenomen in een ziekenhuis en maakt het redelijk.

Het vliegtuig van de Libische luchtvaartmaatschappij Afriqiyah Airways was onderweg van Johannesburg in Zuid-Afrika naar Brussel. Het toestel zou een tussenlanding maken in Libië. Aan boord zaten landgenoten die hun reis hadden geboekt bij Stip Reizen en reisbureau Kras.nl.

De crashoorzaak is nog een raadsel. Opmerkelijk is dat ooggetuigen zagen hoe de A330-200, een tweemotorig verkeersvliegtuig van de Europese vliegtuigbouwer Airbus, in de lucht explodeerde.

Na de crash werd een tweede explosie gezien op de grond. Van het toestel resteert slechts het staartstuk, de rest is versplinterd over honderden meters.

Libische autoriteiten haasten zich om een terroristische aanslag uit te sluiten, maar waarop die stelligheid is gebaseerd is onduidelijk. De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) heeft geen aanwijzingen omtrent een aanslag.

Alle politieke partijen in de Tweede Kamer hebben hun campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen opgeschort.

melt van familieleden voor de identificatie van de stoffelijke resten.

De neergestorte Airbus A330-200 was in september 2009 nieuw geleverd aan Afriqiyah Airlines en had slechts 1600 vliegreuren. De vloot van Afriqiyah Airlines telt drie vliegtuigen van dit type. Wereldwijd heeft Airbus bijna zeshonderd vliegtuigen in de A330-serie geleverd. Een kleine zeshonderd vliegtuigen zijn nog in bestelling. De vloot van KLM telt tien vliegtuigen van dit type.

Ongeluk of toch terreuraanslag?

Europarlementsliden van CDA en VVD eisen een diepgaand onderzoek naar de oorzaak. „Ik neem aan dat de Libische autoriteiten een verzoek doen aan de Nederlandse autori-

teiten om mee te helpen met het onderzoek”, aldus VVD-Europarlementslid Jeanine Hennis-Plaschaert.

Onderzoekers van het Franse bureau voor onderzoek naar luchtvaartongevallen gaan helpen bij het onderzoek naar de vliegtuigcrash.

Ook de Franse vliegtuigbouwer Airbus stuurt deskundigen naar de plaats van het ongeval. Het Nederlandse rampenteam LTFO (Landelijk Team Forensische Opsporing) staat klaar voor vertrek naar Tripoli om te helpen bij het identificeren van de slachtoffers. Gevreemd wordt dat de repatriëring van de Nederlandse doden nog weken kan duren.

Hulp

Minister-president Balkenende heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken gevraagd hulp te bieden aan alle betrokkenen. „Op dit moment denken wij aan het lot van al diegenen die nu in onzekerheid verkeren.”

Afriqiyah Airways biedt hulp aan nabestaanden door hen gratis, zonder visumproblemen, naar Tripoli te brengen. De Nederlandse autoriteiten willen echter dat nabestaanden in ons land bereikbaar blijven voor het Rampen identificatie Team dat informatie verza-

Afriqiyah-man duikt onder

Van onze verslaggevers

SCHIPHOL, donderdag
De vertegenwoordiger van Afriqiyah Air op luchthaven Schiphol was gisteren de hele dag ondergedoken.

Achter de balie van ServiceWings, dat voor Afriqiyah Air en tal van andere luchtvaartmaatschappijen het ticketloket is in Vertrekhal 2, werd gisteren met enige moedeloosheid aangegeven dat de vertegenwoordiger ook voor hen continu onbereikbaar was.

De baliemedewerkers waren geïnstrueerd om familieleden van ramppassagiers door te verwijzen naar het ministerie van Buitenlandse Zaken, de ANWB, Kras Ster-vakantie en naar het pastoraat van de luchthaven. „Maar tot dusver hebben we geen enkel familielid hier aan de balie gehad”, aldus een medewerkster gistermiddag. „Dat komt doordat de vlucht onderweg was naar Brussel en Düsseldorf en niet Schiphol als eindbestemming had.”

Snel samenkomst

DEN HAAG, donderdag

De overheid werkt hard aan het organiseren van een bijeenkomst voor nabestaanden. Volgens de missionair premier Balkenende zou een dergelijke samenkomst op korte termijn geregeld moeten kunnen zijn. Dat zei hij gisteren voorafgaand aan een persconferentie op het ministerie van Buitenlandse Zaken.

lucht en op de grond

Thaise voorman: Hulpverlening traag op gang

slechts enkele honderden meters afstand. Vandaar dat hij lang gehoord is.”

Somchey zegt vooral verbaasd te zijn over de lange periode die tussen de crash en het op gang komen van de hulpverlening zat. „Wel een half uur duurde het voor mijn gevoel.”

Een andere Nederlandse ooggetuige, die anoniem wil blijven

maar werkzaam is in de luchtvaart, meldt dat het zicht gistermorgen op Tripoli Airport rap slechter werd tussen halfzes en zeven uur, van 5000 meter naar 2000 meter.

Er zou sprake zijn van een flinke mist rond dat tijdstip.

De getuige kwam om 7 uur aan en er was mist, samen met laaghangende bewolking. Hij vertrok rond 8 uur vanaf dit vliegveld, en toen was het zicht nog steeds marginaal en zat het vliegtuig gelijk in de laaghangende bewolking.

Zo marginaal dat het gecrashte toestel, dat vlak voor de baan lag, ook niet werd gezien door vertrekkende vliegtuigen vanaf Tripoli.

• René Schepers

KONINGIN LEEFT MEE

DEN HAAG, donderdag

Koningin Beatrix heeft met ontzetting kennisgenomen van de ramp, zo heeft de Rijksvoorlichtingsdienst laten weten. De Koningin 'leeft intens mee' met de nabestaanden, aldus de RVD.

Tijdens een ingekort en versoberd ambassadeursdiner gisteravond in het Koninklijk Paleis op de Dam in Amsterdam vroeg zij een minuut stilte voor de slachtoffers van de crash. Beatrix geeft eens per jaar een diner voor het Corps Diplomatique in Nederland. Ook prins Willem-Alexander en prinses Máxima zijn hierbij aanwezig.

NEDERLAND ROUWT

Van onze verslaggevers

AMSTERDAM, donderdag

Op condoleanceregisters op internet hebben gisteren duizenden mensen hun medeleven betuigd aan de nabestaanden van de slachtoffers van de crash. De gedachten van velen zijn in het bijzonder bij het jongetje dat het ongeval overleefde.

Velen spreken van een wonder en hopen dat het kind de allerbeste opvang krijgt nu zijn ouders zijn overleden. „Dat jongetje, wat een wonder zeg. Ik hoop dat hij goed terecht komt”, zo verwoordt Ingrid uit Wognum het sentiment van velen. Will uit Breda denkt aan de nabestaanden: „Dit moet slopend zijn voor de naaste familieleden.”

Moeder reisde met twee

Van onze verslaggevers

AMSTERDAM, donderdag

Bij de vliegtuigcrash in Tripoli zijn Gabriëlla Weijers en haar twee tienerzonen uit het Gelderse Groesbeek om het leven gekomen.

Dit hebben burgemeester Gerd Prick van Groesbeek en een familielid gisteravond bevestigd. De moeder en de twee tieners, Corney (14) en Max (12) geheten, keerden terug van een bezoek aan de vader van de kinderen in Afrika, zo meldt een familielid.

Weijers' huidige echtgenoot René zat niet in het vliegtuig, maar zou hen van het vliegveld in Düsseldorf ophalen. „Hij was al onderweg naar het vliegveld toen hij gebeld werd door

zijn schoonmoeder dat er een ongeluk was gebeurd,” zo vertelt een oom van René. „Hij had een bos rozen op tafel staan als welkom thuis. Het is verschrikkelijk.” Een andere zoon van Gabriëlla verbleef in Spanje en is halsoverkop teruggekomen, aldus de oom.

Burgemeester Prick reageerde gisteren aangeslagen op het tragische ongeval van zijn ingezetenen. „Het is afschuwelijk, echt diep tragisch. Je kunt je niet voorstellen hoe het is om drie van je gezinsleden in één keer te verliezen.”

Ook eigenares Jeanette van Oeveren van het reisbureau Kaia Africa uit het Twentse Goor is vermoedelijk een van de slachtoffers. Ze is van Zuid-Afrikaanse afkomst en runt met echtgenoot Rob een bureau dat is gespecialiseerd in reizen naar haar geboorteland. Getuigen zagen haar aan boord van het ramptoestel gaan. Sindsdien is niets meer van haar vernomen. Haar man was gisteravond nog niet officieel geïnformeerd over het lot van zijn echtgenote en was te aangeslagen om te kunnen reageren.

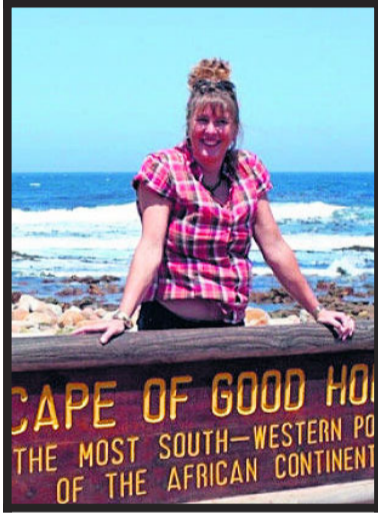
Jeannette van Oeveren vloog voor haar werk regelmatig naar haar Zuid-Afrika. Op de website van Kaia Africa vertelt ze haar levensverhaal in haar moedertaal. Ze kwam in 1991 naar ons land samen met haar man Rob. Deze is in Durban geboren, maar emigreerde op zijn derde met zijn ouders

naar Nederland. Na zijn studie keerde hij terug en ontmoette zijn latere vrouw. Hoewel Jeannette van Oeveren zegt 'in beide werelden' te leven en te werken, schrijft ze op de website dat Zuid-Afrika haar altijd dierbaar is gebleven. „Suid-Afrika is my kaia (huis), Suid-Afrika is my passie...”

Volgens onbevestigde berichten zou onder de slachtoffers van de vliegramp ook een echtpaar uit het Limburgse Venlo, zijn. In dezelfde provincie melden verscheidene bronnen dat twee of drie Maas-trichtenaren in het vliegtuig hebben gezeten. Een familielid bevestigde dit tegenover de radiozender LI.

Bovendien zou een gezin uit het

nabij Nijmegen gelegen Mook zijn omgekomen. Vast staat dat één van de overledenen werkte bij het Nijmeegse automatiseringsbedrijf PPC. Een aangeslagen medewerker meldt desgevraagd dat haar directie niets kwijt wil na de onheilstijd. Naar verluidt is ook een Fries stel uit Hardegarijp om het leven gekomen bij de ramp. De gemeente kon dat gisteravond echter nog niet bevestigen.

• Jeanette van Oeveren runt een bureau dat is gespecialiseerd in reizen naar Zuid-Afrika.

Zussen (21 en 25) samen neergestort

Van onze verslaggevers
HENDRIK-IDO-AMBACHT, donderdag

De familie Rotsteeg uit Hendrik-Ido-Ambacht is in diepe rouw gedompeld nadat gisteren het vliegtuig met daarin hun enige twee dochters in Tripoli neerstortte. Zeventien dagen geleden vertrokken de zussen Joyce (25) en Julia (21) voor een rondreis naar Zuid-Afrika.

„Het is verschrikkelijk. Een drama. Het zijn hun enige twee kinderen”, vertelt een tante van de zussen. De vader van het tweetal kwam gisteravond verdoofd terug van het vliegveld van het Duitse

• Joyce (l.) en Julia waren de enige kinderen van het echtpaar Rotsteeg.

Düsseldorf, waar hij eerder die dag naar toe was gegaan om zijn kinderen op te halen. Het nieuws van het neergestorte vliegtuig en dat bijna alle passagiers, op één kind na, het ongeluk niet hebben overleefd, is als een bom ingeslagen. De tante troost de intens verdrietige moeder, de honden in de woning blijven onophoudelijk blaffen.

Ook op internet wordt er geschokt gereageerd op de dood van de twee jonge vrouwen. Bij de foto van Joyce op haar site op Hyves schrijft een vriendin: „Ik mis je, je was zo mooi.” Joyce was werkzaam bij woningverhuurder Vestia in Rotterdam. Daar was zij verantwoordelijk voor de verhuur van woningen in de wijken Ommoord,

Oosterflank en Bergpolder. Ook was de blonde vrouw een fervent paardrijdster en gaf zij paardrijles. Julia liet op 7 mei op haar Twitteraccount op internet weten: „Het is zo leuk hier in Afrika.” Eerder schreef ze dat ze communicatiewetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam wilde gaan studeren.

'EEN GODSWONDER DAT HIJ NOG LEEFT'

tienerzonen

Kinderarts staat paf over conditie ventje uit wrak

• Deskundigen die de ravage zagen, zeiden direct dat dit een ongeval was dat niemand kon overleven. Wonderen bestaan echter. Een Nederlandse jongen (10) werd levend tussen de brokstukken gevonden. Volgens zijn arts in Tripoli, dokter Hamida, gaat het goed met hem.

Van onze verslaggevers

TRIPOLI, donderdag
„Het jongetje van de vliegramp leeft en maakt het goed! Hij opende net spontaan zijn ogen, beweegt zelfs zijn armen en benen al een beetje. Alle testen - bloeddruk, pols, bloedlichaampjes - zijn dik in orde. Het is een wonder, maar het ventje heeft het allemaal overleefd en het gaat erg goed met hem. Al weet ik zelfs niet eens zijn naam!”

Zij was er zelf helemaal van ondersteboven, de sympathieke Libische kinderarts Hamida die de vermoedelijk Nederlandse jongen uit de wrakstukken van de Airbus van Afriqyah Airlines gistermiddag plotseling op haar drukke afdeling van intensieve kinderverzorging binnenkreeg.

De jongen was eerst enkele uren opgenomen op de ehbo-afdeling van een ziekenhuis nabij het vliegveld waar hij rond half acht in de ochtend werd binnengebracht, werd gestabiliseerd en vervolgens uitgebreid werd onderzocht. Onder zeil na een flinke dosis van het slaap- en kalmeringsmiddel Dormicum werd het ventje in vliegende vaart in een ambulance met speciaal escorte door de verkeerspolitie overgebracht naar de kinderaf-

deling van een veel grotere en gespecialiseerde kliniek in Tripoli.

Snel weer bij

„Bij binnenkomst verkeerde hij in een shock”, kijkt dokter Hamida terug. „Dit kwam omdat hij erg veel bloed had verloren. De jongen heeft bij de crash namelijk meerdere gecompliceerde breuken in zijn boven- en onderbenen opgelopen. Hij is hier vervolgens onmiddellijk onder het mes gegaan bij een team van orthopedisch chirurgen. Het was een zware operatie die ruim vijf uur duurde. Maar we hebben het idee dat de ingreep volledig is geslaagd. Hij kwam erg snel weer bij uit zijn narcose, deed spontaan zijn beide ogen open en begon zelfs al zijn ledematen te bewegen. Dat alles is een goed teken.”

De botbreuken zijn inmiddels gefixeerd, meldt de Libische arts. „We houden het jongetje nu voortdurend in de gaten op onze intensieve care-afdeling. De komende uren blijf hij onder verdooving en in slaap vanwege de pijn.”

Het ziekenhuis heeft twee speciale verpleegkundigen ingeschakeld om de jongen bij te staan als hij vandaag weer wakker wordt. „We hebben twee zusters in dienst die uit Zuid-Afrika komen. Zij spreken Afrikaans, dat lijkt op Nederlands dus we hopen dat zij straks wat met hem kunnen praten. Ook is er al een Nederlands kind van een familie in Tripoli op bezoek geweest om een cadeautje voor de jongen te brengen. Jullie hoeven je geen zorgen te maken. Al weten we zijn naam niet, hij is hier in goede handen.”

Geschokte Kamer betuigt medeleven

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG, donderdag
Premier Balkenende heeft gisteren zijn medeleven betuigd aan de nabestaanden van de vliegramp. Hij sprak van een 'in en in-triest bericht'. „We denken aan de nabestaanden en de familieleden die nog in onzekerheid verkeren.”

Ook in de Tweede Kamer werd verslagen gereageerd. „We leven mee met de nabestaanden”, aldus VVD-leider Rutte. CDA-fractievoorzitter Van Geel was ontzet. „Geschokt hebben wij kennis genomen van deze verschrikkelijke ramp. Onze gedachten gaan in de eerste plaats uit naar de familie en vrienden. Wij wensen hen heel

veel kracht toe in deze onzekere en verdrietige tijd”, reageerde hij.

Voor D66-leider Pechtold kwam de ramp als een 'ongelooflijke shock'. „Ik voel dat we in een fase van grote onzekerheid zitten. Tientallen slachtoffers, dat betekent dat er straks in heel veel Nederlandse families, sportclubs enzovoort mensen niet meer terugkomen. En het kan nog dagen duren voordat de situatie helderder is.”

„De komende dagen moeten we maar op ons in laten werken wat er precies is gebeurd”, aldus PvdA-fractievoorzitter Hamer. Ook PvdA-lijsttrekker Cohen leeft mee. „Wij wensen familie en vrienden van de slachtoffers veel sterkte toe

bij het verwerken van dit vreselijke verlies”, aldus Cohen. PVV-leider Wilders sprak over 'verschrikkelijke beelden'. „De rillengen lo-

pen je over je rug”, reageerde hij.

De Nederlandse vlag op overheidsgebouwen werd gisteren halfstok gehangen.

Campagnes opgeschort

DEN HAAG, donderdag
De campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen ligt tot het weekeinde stil. Dat hebben de politieke partijen gisteren besloten uit piëteit met de nabestaanden van de vliegtuigramp.

Debatten, folderacties en verkiezingsavonden, worden afgelast. „Uit respect voor de nabestaanden en de slachtoffers hebben we besloten dat we een aantal dagen rust nemen”, aldus CDA-campagneleider Michael Sijbom, mede namens zijn collega's. „Daar waren we het unaniem over eens.”

DESKUNDIGEN GISSSEN NAAAR OORZAAK

Van onze luchtvaartdeskundige Arnold Burlage
AMSTERDAM, donderdag
Piloten, verkeersleiders en vliegtechnici vragen zich vertwijfeld af hoe de Airbus A 330 van Afriqiyah vlak voor de landing kon neerstorten en volledig uiteen kon spatten.

Mist, defecten en vage procedures

„Ik tast volledig in het duister. De klap moet enorm geweest zijn, wat bizar is zo kort voor de landingsbaan”, aldus voorzitter Evert van Zwol van de vakbond voor verkeersvliegers, die zelf als piloot honderden vliegvelden aandeelde.

Op websites, pilotenfora en elders in de luchtvaartwereld gonsde het gisteravond van geruchten over plots opkomende mist, onduidelijke landingsprocedures en de twijfelachtige reputatie van de lokale luchtverkeersleiding.

Reden

Hoewel het zicht voor de landing fors verminderde kan dat volgens experts niet de reden zijn voor het fatale ongeluk. „Er was geen bewolking, geen wind”, aldus een insider.

Een piloot die gisterochtend met een ander toestel van Tripoli opsteeg, bevestigt verhalen dat het zicht slecht was. „We konden het gecrashte toestel niet zien liggen toen we opstegen.”

Van Zwol waarschuwt dat moet worden opgepast met te vroege conclusies. „Het echte onderzoek en het terugvinden van de zwarte dozen is echt cruciaal. Vaak spreken die veel wilde speculaties en ooggetuigen tegen.”

Het bergen van de zwarte dozen, de voice- en datarecorder, die overigens oranje zijn, garandeert ook geen snelle opheldering. Ook bij de recente crash van de Boeing 373-800 van Turkish Airlines werden die boxen vrijwel direct na de ramp veilig gesteld, maar nam zorgvuldige analyse zeer veel tijd in beslag. Er zijn legio mogelijke oorzaken, variërend van luchthavenomstandigheden, weer, technische onderhoud, training van piloten en technici en de lokale veiligheidsregels. Toch moeten ook berichten serieus worden genomen over een mogelijke aanslag omdat bij het neerstorten van het vliegtuig en een explosie en een brandende auto bij een van de lan-

dingsbanen werden gezien. De Libische autoriteiten waren wel erg snel met het vaststellen dat een aanslag geen oorzaak zou zijn.

Maar even goed tot de mogelijkheden behoren onbevestigde mededelingen dat de gezagvoerder van het vliegtuig al voor de landing om ambulances verzocht omdat hij een zogenoemde 'bug', een technische storing, in het vliegtuig zou hebben vastgesteld.

De aard van de rampplek vlakbij bij de landingsbaan is wezenlijk verschillend met die van de recente crash van Turkish Airlines bij Schiphol. Het toestel was in dat geval nog vrijwel helemaal intact en in elk geval nog als vliegtuig herkenbaar. Het vliegtuig dat bij Tripoli neerstortte was in duizenden stukjes vrijwel volledig aan diggelen. Dat kan duiden op een veel te hoge landingssnelheid of een explosie.

Gloednieuw

Over het vliegtuig bestaan binnen luchtvaartkringen geen twijfels. Het toestel was een gloednieuwe en hypermoderne Airbus A 330-200, die vorig jaar in gebruik is genomen.

Het neergestorte vliegtuig had pas 1600 vliegreuren en 420 starts en landingen op de tellers staan. De Airbus A 330 is een van de meest verkochte toestellen ter wereld. In een drieklassen-uitvoering kunnen 253 passagiers worden vervoerd. Maatschappijen die uitsluitend voor een toeristenklasse kiezen kunnen 405 passagiers kwijt. De Airbus A 330 is bestemd voor de middenlange en lange afstand en kan totaal non stop 13.400 km afleggen. Vliegtuigen van het type Airbus A 330-200 worden gebouwd in Engeland, Frankrijk, Duitsland en Spanje en in het Franse Toulouse geassembleerd. Elke 62 seconden, 24 uur per dag kiest ergens ter wereld een Airbus A 330 het luchtvaartmaatschappij. Peter Koek strandde vorige

'Personeel stonk naar alcohol'

Van onze verslaggevers
AMSTERDAM, donderdag
Nederlandse passagiers
van Afriqiyah Airways hebben wel kritiek op de chaotische organisatie van het bedrijf, maar roemen vooral de goedkope stoelen van de luchtvaartmaatschappij.

Peter Koek strandde vorige

maand op weg van Johannesburg naar Tripoli. „Afriqiyah kon geen onderdelen krijgen in Johannesburg en deze moesten toen ingevlogen worden vanuit Europa. Dit heeft vier dagen geduurd”, aldus de reiziger. „De organisatie maakte een zeer slechte indruk. Geen noodplannen en

geen samenwerking met andere maatschappijen.”

Ook Ank Holthuisen heeft slechte ervaringen. „Het toestel was binnen behoorlijk vettig, overal vette vingers. Ook was ze niet te spreken over de medewerkers. „Het personeel dronk tijdens het werk en stonk naar alcohol.”

• Een soortgelijke Airbus A 330 van Afriqiyah Airways als het vliegtuig dat gisteren neerstortte. Het verongelukte toestel was pas sinds afgelopen september in gebruik en zou nog maar 1600 vliegreizen hebben.

'VLEGREIS VOOR APPEL EN EI IS GROOT RISICO'

Van onze verslaggevers

Nederlanders nemen steeds meer risico door spotgoedkoop en met de meest vage maatschappijen de lucht in te gaan. Het dramatische ongeval in Tripoli mag niet los worden gezien van de drang van steeds meer touroperators om mensen voor een schijntje de wereld rond te sturen.

Dat vindt directeur Julius ter Haar van Oad en Hotelplan. „Wat de ramp precies veroorzaakt heeft moet uiteraard nog blijken en het is natuurlijk verschrikkelijk voor de slachtoffers en hun familie. Maar dit moest een keer gebeuren”. De reisbaas beseft de gevoeligheid van zijn uitspraken. „Ik weet dat me dit bij Kras en Stip niet in dank wordt afgenomen en dat het natuurlijk niet het goede moment is. Maar toch vind ik dat het juist nu gezegd moet worden: het draait in grote delen van de branche alleen nog maar om prijs, prijs, prijs.”

Directeur Oad: Dit zat er echt aan te komen

Behalve prijsvechters Kras.nl en Stip kreeg ook Oad niet zo lang geleden een aanbod van Afriqiyah om Nederlanders spotgoedkoop naar Zuid-Afrika te vliegen. „We hebben er even naar gekeken, maar het vervolgens heel bewust niet gedaan. We vertrouwden het niet, kregen slechte informatie en vonden het niet veilig.”

Dat soms nog geen 350 euro die voor een retourtje Johannesburg wordt gevraagd, toont volgens Ter Haar aan dat dit een maatschappij is waar je eigenlijk niet mee wilt vliegen. „Maar toch gaan er touroperators mee in zee omdat de prijsdruk in de branche moordend is en veel reizigers er kennelijk geen probleem mee hebben in Tripoli over te stappen.”

Vrije markt

„Goedkoop is natuurlijk niet per definitie onveilig en uiteraard kan er morgen ook iets met KLM gebeuren. Maar iedereen weet dat dat een veilige maatschappij is. Dan is het dus echt een ongeluk”, aldus Ter Haar, die de kwestie mogelijk gaat aankaarten in ANVR-verband.

„Uiteraard is het een vrije markt, maar van dit soort ongelukken is uiteindelijk de hele reisbranche de dupe. We moeten af van de huidige situatie waarin we elkaar gek maken met bodemprijzen en de betrouwbaarheid van de luchtvaartmaatschappij of andere reisonderdelen ondergeschikt dreigt te raken”.

AFRIQIYAH NIET OP ZWARTE LIJST

Van onze verslaggevers

AMSTERDAM, donderdag

De Libische maatschappij Afriqiyah wordt door de Europese Unie al jaren als veilig beschouwd en staat daarom ook niet op de veelbesproken 'zwarte lijst' van Brussel, waarop overigens wel veel andere Afrikaanse maatschappijen sieren.

De crash in Tripoli is het eerste grote ongeluk met de in 2001 opgerichte staatsmaatschappij, die in de afgelopen jaren een groot aantal routes naar Europa opende, waaronder ook naar Amsterdam.

Ook de Nederlandse Inspectie Verkeer & Waterstaat ziet geen aanleiding voor maatregelen tegen de maatschappij, zo-

lang vanuit Brussel geen signalen komen dat sprake is van mogelijke risico's.

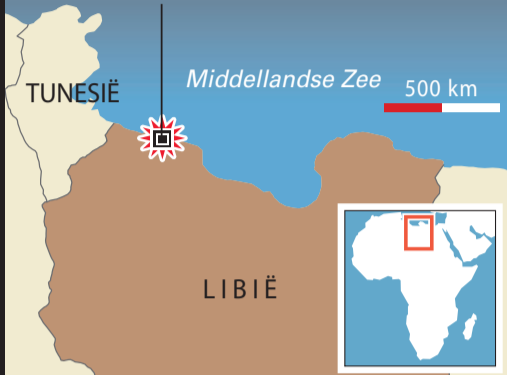
De Libische maatschappij gaf gisteren ook zelf aan dat het ondanks de crash drie keer per week op Schiphol blijft vliegen. Morgen rond het middaguur zal daarom zoals gepland een toestel in Amsterdam landen. „Ondanks het tragische ongeluk en de

vele Nederlanders die zijn omgekomen, heeft dit geen invloed op onze vluchten vanuit Tripoli”, aldus de lokale vertegenwoordiger Taruni.

Afriqiyah vliegt uitsluitend met toestellen van Airbus. De vliegtuigbouwer heeft gisteren een team experts naar Tripoli gestuurd om de ramp te onderzoeken.

LANDINGSBAAN NIET GEHAAL

Tripoli International Airport

99
99

الأفريقية

AFRIQIYAH

De bijna nieuwe Airbus van Afriqiyah Airways was pas in gebruik sinds september 2009 en had slechts 1600 vliegreizen en 400 starts en landingen gemaakt.

VLUCHT 8U771

- 11 bemanningsleden
- 93 passagiers waarvan 62 Nederlanders (1 overlevende)

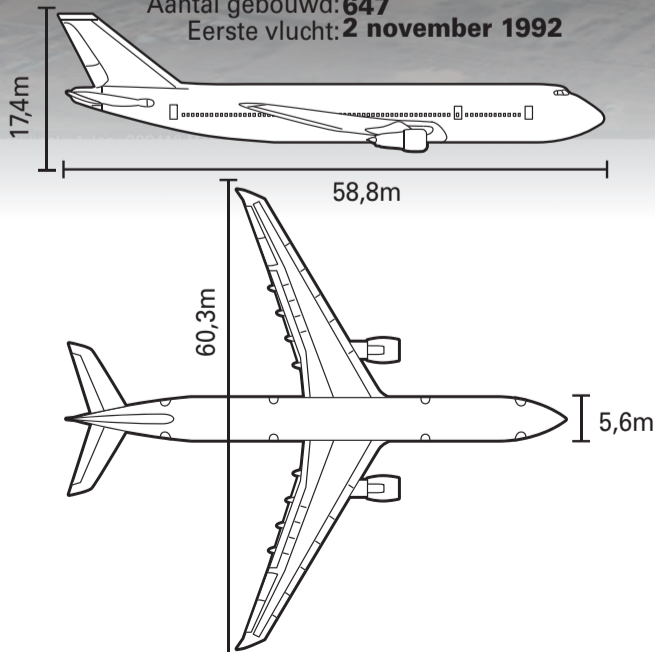
Interieur van Afriqiyah Airways Airbus

Vlucht 8U771, opgestegen vanuit Johannesburg, nadert tegen zonsopgang de luchthaven van Tripoli in Libië. Vlak voor de landing gaat het vreselijk mis en slaat de nog bijna nieuwe Airbus A330-200 van de Libische maatschappij Afriqiyah te pletter. 92 passagiers en 11 bemanningsleden vinden de dood, maar één Nederlands jongetje overleeft op wonderbaarlijke wijze de tragedie, die aan 61 landgenoten het leven kost.

Airbus A330-200

Aantal gebouwd: 647
Eerste vlucht: 2 november 1992

Een brede jet van de nieuwe generatie met twee motoren voor lange afstanden, met de allermodernste cabine voorzien van de nieuwste snuffjes.

Passagiers:	253 tot 293
Motoren:	2x turbofan
Bereik:	12.500km (10 uur)
Spanwijdte:	60,3 meter
Vleugeloppervlak:	361,60 m ²
Max. brandstofinhoud:	139.100 liter
Max. startgewicht:	230.000 kg
Leeggewicht:	121.780 kg
kruissnelheid:	871 km/u

Elke 62 seconden per dag stijgt er ergens ter wereld een Airbus A330 op!

D

Alleen de staart is nog herkenbaar van de gecrashte Airbus.

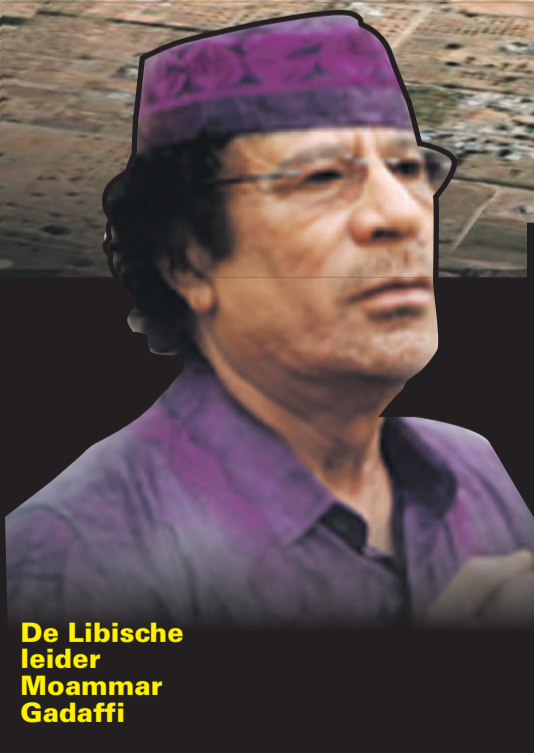
FOTO: EPA

Tripoli International Airport

Landingsbaan 09 van Tripoli International Airport

Crash vlucht 8U 771 circa 1000 meter van de landingsbaan Tripoli International Airport

De Libische leider Moammar Gadaffi

99 الأفريقية
99 AFRIQIYAH

Nationale luchtvaartmaatschappij van Libië

De Afriqiyah Airways vloot bestaat uit:
5 x Airbus A320-200

3 x Airbus A319-111

3 x Airbus A330-200

NIET DE EERS TRIPOLI AIRPORT

Ook Koreaanse en Libische toestellen verongelukten

Van onze verslaggevers

ROME, donderdag

Het internationale vliegveld Tripoli International Airport waar gisteren de ramp heeft plaatsgevonden, ligt in de plaats Ben Ghashir, 34 kilometer ten zuiden van de Libische hoofdstad Tripoli. Het is het grootste en belangrijkste vliegveld van Libië. Het is niet alleen de thuishaven van Afriqiyah Airways, maar ook van Libyan Airways en Buraq Air Transport.

Het is niet voor het eerst dat er een ongeluk plaatsvindt bij dit internationale vliegveld. In juli 1989 verongelukte een DC-10 van Korean Air Lines tijdens een landing bij dichte mist. Hierbij kwamen 68 van de 181 passagiers om het leven en vier van de achttien bemanningsleden. In december 1992 kwamen bij een botsing tussen een Libisch jachtvliegtuig en een Boeing 727 van Libya Arab Airlines alle 157 passagiers om het leven.

Uitbereiding

Sinds 2007 wordt gewerkt aan een grote uitbreiding van het vliegveld van Tripoli, dat een capaciteit heeft van ruim drie miljoen passagiers per jaar. Op het ogenblik is er een terminal voor nationaal verkeer en een grotere terminal voor internationaal vliegverkeer, die in 1978 werd aangelegd. Nieuwe terminals aan beide zijden van de in-

ternationale terminal moeten er voor zorgen dat het vliegveld in totaal twintig miljoen passagiers per jaar kan verwerken. Voor de totstandkoming van dit project, dat is gepland voor het jaar 2011, zijn grote bedragen gemoeid.

Het vliegveld begon als Italiaanse basis voor de luchtmacht waar Italiaanse parachutisten werden getraind vlak voor de Tweede Wereldoorlog. Later namen de Britten het vliegveld over. Ze maakten er een basis voor de Royal Air Force. Vanaf de jaren vijftig werd het vliegveld Tripoli Idris International Airport genoemd. Daarna kwam de huidige neutrale naam.

De naamsveranderingen van het vliegveld zijn tekenend voor de machtswisselingen die in Libië hebben plaatsgevonden. Het land is vaak door andere bevolkingen overheerst. Ooit behoorde Libië tot Byzantium, daarna werd het ingelijfd bij het Ottomaanse Rijk, tot

• Tripoli ligt in het noordwesten van Libië, bij een oase aan de Middellandse Zee. In de hoofdstad wonen ongeveer 1,7 miljoen mensen. Tevens is het de grootste stad van Libië.

FOTO: AFP

de Italianen in 1912 het land van de Turken overnamen.

De fascistische dictator Benito Mussolini stuurde er 20.000 Italianen heen die daar een nieuw be-

staan moesten opbouwen. Later, tijdens de Tweede Wereldoorlog, verdreven de Britten de Italianen. In 1951 werd Libië een onafhankelijk koninkrijk. Koning Idris be-

steeg de troon. In 1969 pleegde kolonel Muammar Gadaffi een staatsgreep tegen hem en stichtte de Libische Arabische Republiek. Gadaffi, die nog steeds de absolute

TE RAMP OP

• *Tripoli International Airport ligt 34 kilometer ten zuiden van de gelijknamige Libische hoofdstad. Het is het grootste en belangrijkste vliegveld van het land en heeft een capaciteit van ruim drie miljoen passagiers per jaar.*

FOTO'S: JET PHOTO'S

Colofon

- Ronald Veerman
- Jolande vd Graaf
- Ruud Mikkers
- Johan vd Dongen
- Bart Olmer
- Roy Klopper
- Bert Huisjes
- Arianne Mantel
- Richard vd Crommert
- Inge Lengton
- Jop Goslinga
- Herman Stam
- Chris Ververs
- Bram van de Putte
- Alexandra van den Bos
- Saskia Belleman
- Roel den Outer
- Dick van Zanten
- Theo Besteman
- Jan Colijn
- Rosanneke Jongbloed
- Jeroen Hendriks
- Hans Haasnoot
- Lenno van Dekken
- André Jansen
- Lex Hiemstra
- Jan Albert Sterkman
- Rudolfine Langenberg
- Marja Couwenberg
- Patrick Loonen
- Menzo Willems
- Marius Steenbergen
- Dick Möller
- Jorris Verboon
- Kees van de Nes
- Jochem van de Blom
- Maarten van Aalderen
- Priscilla Speijer
- Wim Hoogland
- Arjen ten Cate
- Frans Schrader
- Gerda Frankenhuis
- Roger Strijland
- Dennis Naaktgeboren
- Martijn Koolhoven
- Tije Brandsma
- Tim Haan
- Harrie Kloek
- Johannes Dalhuijsen
- Lex Hiemstra
- Mark Veldkamp
- Peter Schoonen

macht heeft in Libië, beschouwt zichzelf als grondlegger van een islamitisch, Arabisch socialisme. Zijn ideeën hierover heeft hij in 1976 in het Groene Boekje opgeschreven.

Zijn naam werd in verband gebracht met terroristische bewegingen. In 1986 liet de Amerikaanse president Ronald Reagan diverse strategische doelen in Tripoli en Benghazi bombarderen omdat hij de Libische dictator verdacht van betrokkenheid bij een aanslag op Amerikaanse soldaten in een Berlijnse discotheek. Ook met de aanslag in december 1988 op een vliegveld dat neerstortte bij het Schotse plaatsje Lockerbie, waarbij alle 259 inzittenden om het leven kwamen, werd Gadaffi geassocieerd. Later heeft Gadaffi de verdachten uitgeleverd. Deze werden in Nederland terecht.

In 2003 heeft de Libische rege-

ring de verantwoordelijkheid in de aanslag erkend en bleek bereid om de nabestaanden schadevergoeding te betalen. Het is een van de vele tekenen waaruit blijkt dat Gadaffi in de internationale politiek een gematigde koers ten opzichte van het westen is gaan varen. Gadaffi heeft uitstekend contact met de Italiaanse premier Berlusconi, met wie hij belangrijke akkoorden heeft gesloten op het gebied van energie en immigratiepolitiek.

Onveilig

Het Midden-Oosten was vorig jaar statistisch gezien op Afrika na de onveiligste plaats om te vliegen. Over de afgelopen decennia kwamen luchtvaartmaatschappijen uit dit deel van de wereld echter uit op een gemiddelde positie wat betreft vliegveiligheid.

Sub-Sahara Afrika bekleedt in

de statistieken standaard de laagste plaats.

Vorig jaar waren er vier incidenten waarbij luchtvaartmaatschappijen uit het Midden-Oosten waren betrokken: Iran Air, Jemenia Airways, Saudi Arabian Airlines and Azza Transport, gestationeerd in Khartoem, Soedan. Bij twee van de ongelukken in 2009 waren echter geen slachtoffers te betreuren.

Daarmee kwam het Midden-Oosten in 2009 uit op een aantal 3,32 ongelukken per 1 miljoen vluchten. Het globale gemiddelde was 0,71 ongelukken per miljoen vluchten. De cijfers voor het Midden-Oosten over vorig jaar geven echter een enigszins vertekend beeld. Zo scoorde in het jaar 2006 het Midden-Oosten weer beter dan het wereldgemiddelde; toen vond er geen enkel ongeluk plaats.

Dit jaar hebben er in de regio al twee grote ongelukken plaatsge-

vonden. Op 25 januari kwamen er 90 mensen om het leven bij het neerstorten van een toestel van Ethiopian Airlines voor de kust van Libanon – een ongeluk wat voor de statistieken echter gaat gelden als een crash in Afrika. En dan nu het drama in Tripoli met het toestel van Afriqiyah Airways, waarbij 103 mensen omkwamen, waaronder 62 Nederlanders.

Over de hele linie is het Midden-Oosten wat vliegveiligheid betreft in te delen in de middenmoot. „Dit deel van de wereld valt in de middengroep wat betreft vliegveiligheid en eindigt over de hele linie tussen Westerse luchtvaartmaatschappijen en Afrika”, aldus luchtvaartanalist David Bentley van het Centrum voor Luchtvaart in Azië en de Pacific, een 'denktank' voor luchtvaartangelegenheden met haar hoofdkantoor in Sydney, Australië.

VLIEGD RAMMA'S GEHEUGEN GEGRIFFT

**Van onze verslaggevers
AMSTERDAM,
donderdag**
Het vijftiende zware
luchtvaartongeval sinds
de Tweede Wereldoorlog
waarbij gisteren in Tripoli
61 Nederlanders de dood
vonden, behoort tot de
vier ernstigste crashes in
onze geschiedenis. Alleen
bij de vliegrampen van
1958 nabij Ierland, in 1977
op Tenerife en de Suriname-
crash in '89 vonden
meer Nederlanders de
dood.

Verreweg de grootste ramp
deed zich voor op 27 maart 1977.
Twee jumbo's van de KLM en
PanAm botsten op het vliegveld
van Tenerife op de Canarische
Eilanden. Liefst 583 doden waren
er te betreuren en alleen al in de
KLM jumbo vonden 267 landge-
noten de dood. Op het mistige
vliegveld vertrok de KLM-kist
zonder toestemming en knalde
vol op het juist taxiënde PanAm-
vliegtuig. Er zijn nog steeds ver-
wijten over de schuldvraag en de
ramp geldt nog steeds als het al-
lergrootste drama in de lucht-
vaartgeschiedenis.

Op 7 juni 1989 gaat het ook gruw-
lijk mis. Een DC-8 van de Suri-
naamse luchtvaartmaatschappij
SLM stort neer op de luchthaven

Tripoli één van de zwaarste crashes ooit

Zanderij bij Paramaribo. 176
mensen, Nederlanders, Surina-
mers en inzittenden van andere
nationaliteiten vinden er in het
oerwoud de dood. Onder hen
vooral veel bekende sportmen-
sen van Nederlands-Surinaamse
komst.

De derde grote ramp deed zich
voor op 14 augustus 1958. Een
Lockheed Superconstellation
van de KLM stort met 99 Neder-
landers aan boord nabij de Ierse
stad Shannon in zee. Niemand
overleeft de crash. De vliegramp
in Libië staat voorlopig op een
trieste vierde plaats. Net als gis-
teren vonden 61 passagiers de dood
op 30 mei 1961 toen een DC-8 van
de KLM in de Atlantische Oce-

aan stortte. Dat gebeurde kort na
vertrek uit Lissabon.

Ook in eigen land deden zich
de afgelopen jaren ernstige vlieg-
tuigcrashes voor. Vooral de Bijl-
merramp staat nog vers in het ge-
heugen gegrift. Op 4 oktober 1992
verongelukte een Boeing 747-
vrachttoestel van El Al boven
Amsterdam-Zuidoost en boorde
zich in een flat. 43 mensen von-
den de dood. Er werd aanvank-
lijk gesproken over honderden
doden in verband met de grote
aantallen illegalen in de flats. Be-
roemd was het optreden van de
lokaal zeer bekende en wijlen Pa
Sem die een jongetje uit de brand-
ende flat haalde en daarbij zelf
ernstig gewond raakte. Kort vóór

• Vliegrampen
staan in het gehe-
ugen gegrift van ve-
len. Van de groots-
te ramp op Tenefe-
re rest op de foto
nog slechts een
zwartgeblakerde
staart, in Eindhov-
en verloren tien-
tallen muzikanten
het leven bij de
Hercules-ramp en
op de Waddenzee
zorgde de crash
met de Dutch Da-
kota ook voor in-
tens verdriet.

FOTO'S: ANP/EPA

de kerst in dat jaar deed zich nog
een grote ramp voor, ditmaal met
een DC-10 van Martinair in Por-
tugal. Het toestel had 340 passa-

giers aan boord en 56 landge-
noten verloren daarbij het leven.

Op 15 juli 1996 gaat het gruw-
lijk mis op Eindhoven Airport.
Een Hercules-transportvliegtuig
van de Belgische Luchtmacht
stort in de vroege ochtend neer
en 34 inzittenden komen om in de
vuurzee aan boord. Het betrof
het Fanfarekorps van de Konink-
lijke Landmacht.

Amper twee maanden later
gaat het weer fout in ons lucht-
ruim. Een antieke Dakota DC-3
met 32 inzittenden aan boord
stort neer in de Waddenzee. In
het pronkstuk van de Dutch Da-
kota Association kwamen de
tientallen Dakota-liefhebbers op
deze nazomerse middag om het
leven, ondanks het feit dat het
toestel slechts een paar meter onder
water verdween.

Relatief weinig slachtoffers
vielen er bij crashes met een Fok-
ker-F28 in 1981 op weg van Rot-
terdam naar Eindhoven (17 do-
den, vijf Nederlanders) en bij de
crash van vorig jaar met Turkish
Airlines bij Schiphol waarbij ne-
gen doden vielen.

Identificatieteam mogelijk vandaag al naar Tripoli

**Van onze verslaggevers
DRIEBERGEN, donderdag**
Nederlandse identificatiespecialisten reizen
waarschijnlijk vandaag af naar Libië om ter
plekke de Nederlandse slachtoffers te identif-
cieren. Het Landelijk Team Forensische Op-
sporing (LTFO) was gisteren volop bezig met
het samenstellen van een expeditieteam, nog
voordat daarvoor formeel opdracht was ge-
geven door het ministerie van Buitenlandse Za-
ken.

Rechercheurs van het Rampen Identificatie
Team (RIT) zijn gisteren in Nederland gestart
met het samenstellen van dossiers over de
slachtoffers, nadat gisteravond de namenlijst
bekend werd van de 61 Nederlandse slachtof-
fers. Met hulp van nabestaanden wordt per
slachtoffer een dossier gemaakt met daarin ge-
gevens van gebitten, lichaamsbeschrijvingen
en andere identificerende gegevens. Ook wor-

den dna-monsters afgenomen van familieleden
voor het geval de slachtoffers in Tripoli te ver-
minkt zijn voor visuele identificatie. Het team
dat zal afreizen naar Libië bestaat uit enkele
tientallen rechercheurs, die hiervoor worden
vrijgemaakt van hun reguliere werk bij het
Korps Landelijke Politiediensten, politieregi-
o's, rechercheurs van de marechaussee en spe-
cialisten van het Nederlands Forensisch Insti-
tuit (NFI). Vanuit Defensie gaan voornamelijk
tandartsen mee. NFI-deskundigen nemen onder
meer vingerafdrukken af.

Autoriteiten

Het identificatieteam zal zich niet bezig hoe-
ven houden met het bergen van de lichamen,
want de Libische autoriteiten hebben de licha-
melijke overschotten verzameld op één locatie.
„We kunnen ons ter plekke direct richten op

het zoeken naar de identiteit van de slachtof-
fers. Dat is natuurlijk sterk afhankelijk van de
conditie van de lichamen. Als lichamen door
bijvoorbeeld vuur niet zijn te identificeren aan
de hand van uiterlijke kenmerken, dan moeten
we ons richten op dna-onderzoek. In dat geval
zal de identificatie meer tijd vergen”, aldus
KLPD-woordvoerder Ed Kraszweski.

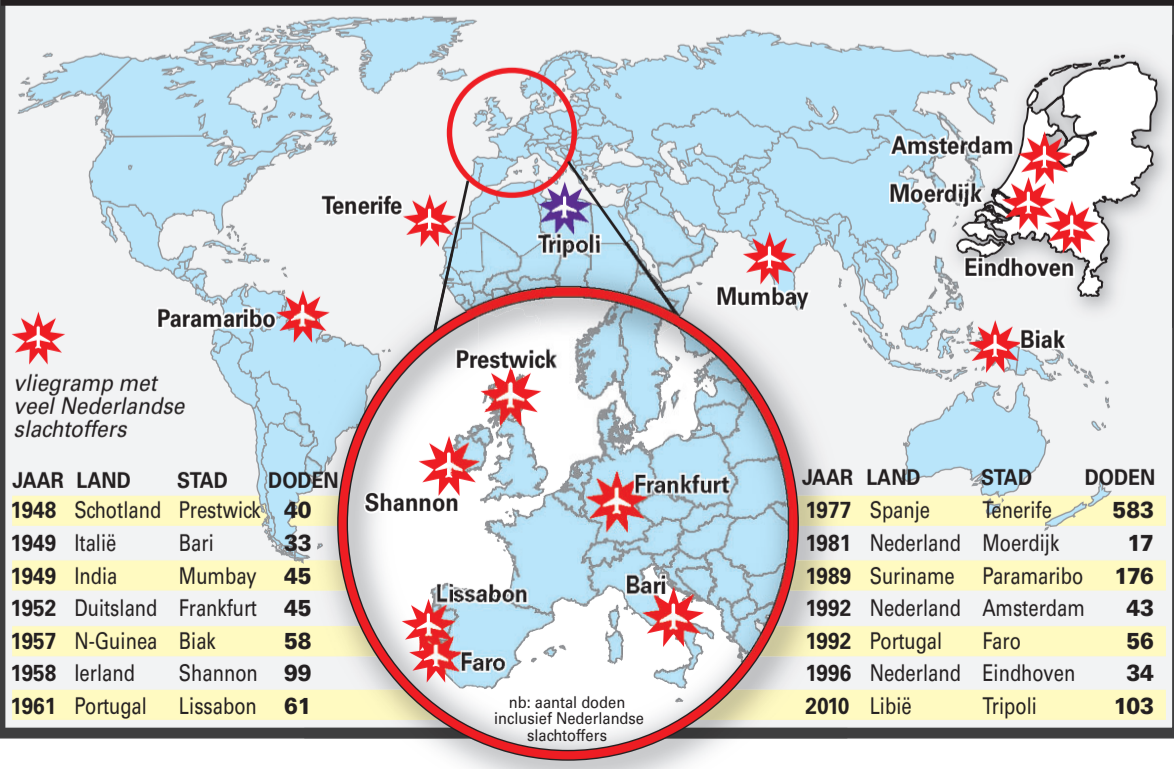
Bij een grote ramp of terroristische aanslag
worden de forensische specialisten direct op-
geroepen. In totaal telt het LTFO ruim 130 me-
dewerkers, die op ad-hoc basis bijeen worden
geroepen, onder wie de leden van het vroegere
Rampen Identificatie Team. Het team heeft
nooit eerder gewerkt in Libië. Het Nederlandse
Rampen Identificatie Team of RIT (in het
Engels presenteert men zich als Disaster Vic-
tim Identification) is sinds 2007 een onderdeel
van het Landelijk Team Forensische Opspor-
ring.

STAAN IN

VLEIEGRAMPEN MET NEDERLANDSE SLACHTOFFERS

Bahia Frans wonderkind

Van onze correspondent

PARIJS, donderdag

Het Nederlandse jongetje dat de ramp met de Libische airbus overleefde, is een wonderkind. Maar ook Frankrijk heeft zo'n geluksvogeltje. Op 30 juni vorig jaar overleefde het toen 13-jarige meisje Bahia Bakari een vliegtuigramp voor de kust van de Comoren. Alle 152 inzittenden en bemanningsleden kwamen daarbij om het leven, behalve de jonge Française.

Bahia was met haar moeder op weg naar de eilandengroep in de Indische Oceaan en zou daar haar zomervakantie doorbrengen. Het toestel, een Airbus 310, verkeerde in een belabberde technische staat. Passagiers die eerder met hetzelfde toestel hadden gevlogen klaagden over loszittende stoelen en vliegjes in de cabine.

Van de crash in zee kan Bahia zich niet veel meer herinneren. Wel weet ze dat ze uren lang in de nacht heeft rondgedreven door zich aan een wrakstuk vast te klampen. Totdat de redding de volgende dag kwam; ze werd opgepikt door de bemanning van een schip. Ze had botbreuken en brandwonden.

De grootste schok voor haar was niet de crash, wel het nieuws dat haar moeder de ramp niet had overleefd. Het Franse wonderkind is weer gewoon in september naar school gegaan en het schooljaar gaat haar bijzonder goed af. Ze wil dokter worden. Een psycholoog heeft ze niet meer nodig, zegt ze.

Bonden: Niet meer met staatssecretaris te werken

Ambtenaren misdragen zich vaker

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG, donderdag
Ambtenaren hebben zich vorig jaar vaker schuldig gemaakt aan ongewenste omgangsvormen, oneigenlijk gebruik van dienstmiddelen en misdragingen in de privé-sfeer.

Het totaal aantal schendingen van integriteit is licht gestegen. Er werden 512 incidenten geregistreerd. In slechts 295 gevallen zijn er disciplinaire sancties opgelegd, veel andere zaken werden afgedaan met een waarschuwingsbrief of begeleiding.

Dat blijkt uit het Sociaal Jaarverslag Rijk, dat demissionair staatssecretaris Bijleveld (Binnenlandse Zaken) gisteren naar de Tweede Kamer heeft gestuurd.
Bijna tweehonderd keer werden interne regels overschreden of dienstmiddelen oneigenlijk gebruikt. Onge-

wenste omgangsvormen zijn 88 keer geregistreerd, misdragingen in de privé-sfeer 36 keer. Er zijn honderdvijftig financiële slippertjes aan het licht gekomen. Slechts 29 ambtenaren moesten hun misdragingen bekopen met een voorwaardelijke ontslag-aanzegging.

Positie Jack de Vries wankelt

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG, donderdag

De positie van staatssecretaris Jack de Vries (Defensie) staat steeds meer onder druk nu vanuit vakbondshoek wordt gezegd dat er niet meer met de bewindsman te werken valt. Ook gaan er stemmen op dat de CDA'er door zijn affaire chantabel was en zodoende een prooi kan zijn geweest van vreemde mogendheden.

Premier Balkenende zei gisteren op zijn wekelijkse persconferentie na de ministerraad nog steeds vertrouwen in zijn staatssecretaris te hebben. De minister-president verklaarde dat hij geen signalen heeft gekregen dat zijn vertrouweling chantabel zou zijn geweest door de buitenechtelijke relatie met zijn adjudant. „Niets van gemerkt”, aldus de premier.

Wel leek Balkenende te suggereren dat De Vries mogelijk de eer aan zichzelf zal houden door af te treden. Op de vraag of de staatssecretaris mag aanblijven zei de premier namelijk: „We wachten af op de nadere bezinning en reflectie van de staatssecretaris.”

VVD na jaren weer grootste

DEN HAAG, donderdag

De VVD slaat in de peiling van Maurice de Hond een gaatje met de PvdA en is voor het eerst sinds het tweede paarse kabinet (1998-2002) bij De Hond de grootste partij. De liberalen stegen de afgelopen week een zetel naar 34 zetels (nu 22 in de Tweede Kamer), terwijl de PvdA er een verloor en op 32 staat (nu 33).

Volgens De Hond heeft de VVD sinds 2003 niet op zoveel zetels gestaan als nu.

Bij de andere partijen verliest het CDA opnieuw een zetel en staat nu op 26, een verlies van vijftien. De PVV verliest opnieuw een zetel en staat in de peiling nu op zestien.

Moordenaar Luten blijft in voorarrest

Van een onzer verslaggevers
ASSEN, donderdag

Moordverdachte Henk F., die heeft bekend Andrea Luten te hebben gewurgd, blijft de komende drie maanden nog in voorarrest.

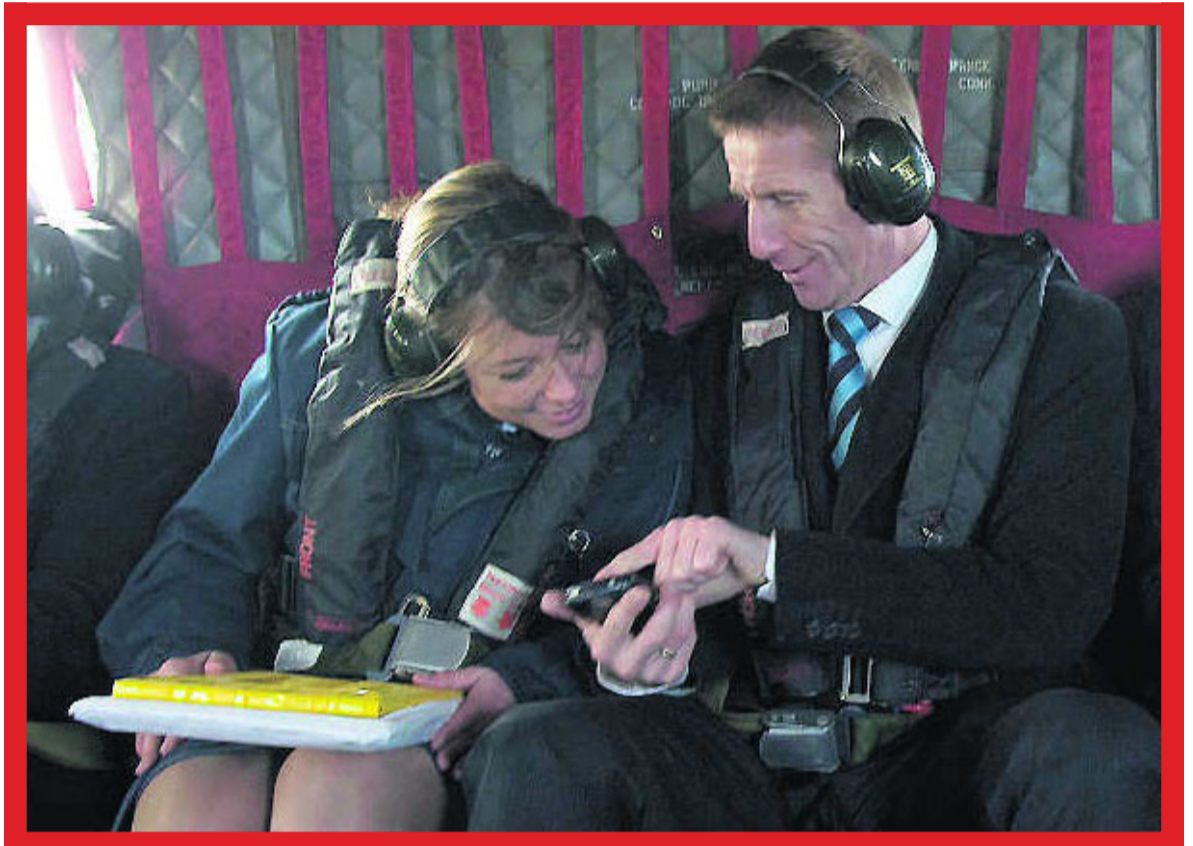
Dit heeft de raadkamer van de rechtbank Assen gisteren bevolen. De 41-jarige man uit Hoogeveen moet 3 augustus voor de eerste keer verschijnen voor de meervoudige strafkamer. Voor zijn betrokkenheid bij de verdwijning van Wilke Dost zijn geen aanwijzingen.

Ambtenaren op Urk beveiligd

Van onze correspondent
URK, donderdag

Ambtenaren van de gemeente Urk krijgen politiebescherming als zij bedrijven controleren op het naleven van milieu- en hygiëne regels op bedrijventerrein Westgat.

Burgemeester Jaap Kroon van Urk heeft tot het inzetten van de politie besloten nadat een ambtenaar een paar dagen geleden werd gemolesteerd. Hij nam foto's van bedrijven die viskisten schots en scheef op de weg hadden gezet. Hij wilde de opnamen als bewijsmateriaal gebruiken.

• Jack de Vries met zijn minnares en adjudant Melissa. De verhouding zet de positie van de staatssecretaris stevig onder druk.

FOTO: GERT GORT

Ongeloofwaardig

De militaire bonden, die in een hevige strijd met De Vries zijn verwikkeld over een nieuwe cao, achten de bewindsman vanwege zijn escapades ongeloofwaardig. Voorzitter Jean Debie van de VBM/NOV meent dat iemands privéleven moet worden gerespecteerd, maar plaatst in dit geval de nodige vraagtekens. „De gedragscode van Defensie schrijft voor dat relaties op het werk moeten worden gemeld. Daaraan heeft De Vries zich zeker niet gehouden, dus kan hij ook niets meer van zijn medewerkers eisen”, vindt Debie.

Voorman Wim van den Burg van de AFMP/FNV meent dat een bewindsman die hamert op normen en waarden en het gezin als hoeksteen van de samenleving niet meer serieus te nemen is nu hij zich als getrouwd huisvader vergalopeert met zijn veel jongere adjudant. „Hij heeft een grote deuk opgelopen en is voor ons geen serieuze onderhandelingspartner meer.”

Vanuit het kabinet is terughoudend gereageerd op de kwestie. „Buitengewoon verdrietig”, zegt demissionair vicepremier Rouvoet (Gezin) over de huwelijksperikelen van De Vries. Verder wilde Rouvoet niet in gaan op de 'privésituatie'. Tijdens de ministerraad, waar De Vries overigens niet bij was, zou niet zijn gesproken over de pijnlijke affaire met de Defensiedewerkster. Na de vergadering lieten de bewindslieden mondjesmaat enkele reacties los.

„Ik hoop er het beste van”, aldus demissionair minister Eurlings (Verkeer). „Ik wens hem toe dat hij er met zijn familie goed uit komt.”

Op de vraag of De Vries kan aanblijven als staatssecretaris zei Eurlings dat hij daar „als minister van filebestrijding geen mening over” heeft.

Demissionair minister Huizinga (Milieu) wilde persoonlijk geen oordeel geven over het aanblijven van de CDA-staatssecretaris. „Dat laat ik maar over aan de minister-president en Jack de Vries zelf. Voor zijn vrouw en kinderen lijkt het me wel behoorlijk zwaar.”

Naaste collega minister Van Middelkoop (Defensie) vindt dat er „onvoldoende redenen zijn om niet door te gaan” voor De Vries. „We moeten het niet groter maken dan het is.” Maar ook de CU-bewindsman vindt dat het „aan hem zelf is om te beoordelen of hij in functie blijft.”

Aftreden na relatieperikelen zou geen unicum zijn. In 1960 stapte de toenmalige VVD-minister Sidney van den Bergh (Defensie) op, vanwege een buitenechtelijke relatie met een nog niet gescheiden vrouw.

Gedenkplaat gestolen

Van een onzer verslaggevers
BRUMMEN, donderdag
In Brummen is de bronzen gedenkplaat van een oorlogsmonument gestolen.

De gedenkplaat stond onder een schaal waarin tijdens herdenkingen vuur wordt aangestoken. Op de plaat staan de namen van in de Tweede Wereldoorlog gefusilleer-

de inwoners van de gemeente Brummen. De gedenkplaat is vermoedelijk afgelopen weekeinde gestolen.

Het monument is met geweld ontworpen, zei een woordvoester van de gemeente. „Het is een pijnlijke diefstal. Vorige week zijn er tijdens de herdenking nog kransen en bloemen gelegd.”

Emiel herdacht met stille tocht

Van onze correspondent

VIERAKKER, donderdag

Vrienden en familie van de vorig weekeinde omgekomen Emiel Pardijs (18) uit het Gelderse Vierakker hebben gisteravond een stille tocht gehouden ter nagedachtenis aan het slachtoffer.

De tocht voerde vanuit Zutphen naar buurgemeente Vierakker en eindigde aan de Den Elterweg, op de plek waar de jongen op tragische wijze de dood vond. Nadat hij in een discotheek ruzie had gekregen, werd Emiel dichtbij zijn ouderlijke woning van de fiets gesleurd en tegen de grond gemept. Vervolgens werd hij aangereden door een toevallig passerende automobilist, die hem in het donker over het hoofd zag. Justitie maakte gisteren bekend dat het voorarrest van de twee verdachten van 16 en 19 jaar uit Warnsveld met twee weken wordt verlengd.

• Uitgerust met fakkels lopen vrienden, vriendinnen en familieleden van de overleden Emiel Pardijs in stilte naar de Den Elterweg in Vierakker. Het OM Zutphen maakte gisteren bekend dat de twee opgepakte jongens ondermeer doodslag en zware mishandeling met voorbedachten rade met de dood tot gevolg wordt verweten.

FOTO: APA

Vaderdag in Turkmenistan

• Hoewel het in Nederland volgende maand pas vaderdag is, komen de afgevaardigden van de Turkmeense Raad van Vaders, zoals de Volksraad, het hoogste wetgevende lichaam van Turkmenistan, wel wordt genoemd, morgen al bijeen. Turkmenistan is een voormalige Sovjet-republiek tussen Afghanistan en de Kaspische Zee. De 'vaders', een naam die refereert aan de stamhoofden die vroeger uitsluitend in de raad zaten, namen gisteren alvast de tijd in hun indrukwekkend gewaden te poseren in Dashowuz, net buiten de hoofdstad Ashgabad. Morgen komen zij met zijn zeshonderden in vergadering bijeen.

FOTO: AFP

Ajax in beroep tegen straf Vertonghen

Van onze Telesportredactie AMSTERDAM, donderdag
Ajax gaat niet akkoord met het schikkingsvoorstel dat de aanklager betaald voetbal Jan Vertonghen heeft aangeboden.
De verdediger hangt een schorsing van twee duels boven het hoofd, omdat hij tijdens de huldiging na de gewonnen bekerfinale beledigende teksten over Feyenoord zong. Vertonghen zou bij deze schorsing de wedstrijd om de Johan Cruyffschaal en het eerste duel van de nieuwe competitie missen.

Internetactie voor Van Nistelrooij

Van onze Telesportredactie HEERHUGOWAARD, donderdag
Omdat niet iedereen het eens is met de beslissing van bondscoach Bert van Marwijk om Ruud van Nistelrooij niet mee te nemen naar het WK voetbal in Zuid-Afrika, is op internet een handtekeningactie gestart. Initiatiefnemer Michael Tesselaaar hoopt op ruudmoetmee.nl een boel steunbetuigingen te krijgen.
Volgens Tesselaaar heeft Van Marwijk de grootste fout uit zijn trainersloopbaan gemaakt. „Van Nistelrooij is een van de beste aanvallers die Nederland ooit heeft gekend. Als Nederlanders moeten wij ervoor zorgen dat het sterkste team naar het WK gaat”, zegt hij.
Het is de bedoeling dat de petitie persoonlijk aan Van Marwijk en Van Nistelrooij wordt overhandigd.

Opnieuw gruwelijke aanslag school China

Van onze correspondent

Opnieuw gruwet China van een afschuwelijke moordaanval op onschuldige schoolkinderen. Het is de vijfde in een golf van bloederige aanslagen, gepleegd door daders die elkaar na-apen en die een nationale plaag dreigt te worden.

MOGELIJK EVEN ZON

Van onze weerman SOEST, donderdag
Na de dramatische regenachtige en steenkoude meiwoensdag is het vandaag een klein beetje beter.
Gisteren was het in delen van het land niet warmer dan 6 graden en in opklaringsgebieden de voorbije nacht dicht bij 0. Vandaag kan het waar het opklaart een graad of 12 worden. Er zijn wolkenvelden dus veel zal de zon niet voorstellen. Later op de dag is er ook kans op een bui. De wind blijft in de foute noordhoek.

PEKING, donderdag

'Wraak van daders op samenleving'

Dit keer werden zeven leerlingen en twee docenten van een lagere school in het midden van het land gisterenochtend met bijlslagen doodgehakt nadat een man het gebouw binnen drong. Zeker twintig anderen raakten gewond. De aanslag vond plaats in de stad Hanzhong in de provincie Shaanxi. Vijf jongens, twee meisjes en de moeder en zoon die de kleuterschool leidden, werden door een 48-jarige man gedood. Hij heeft daarna thuis zelfmoord gepleegd.

Het is de vijfde gewelddadige aanval op schoolkinderen in minder dan twee maanden tijd. Eind maart stak een geestelijk gestoorde voormalige chirurg acht kleuters dood in de zuidelijke provincie

Fujian. In daarop volgende aanslagen op diverse scholen raakten haast honderd scholieren en leerkrachten gewond. De groeiende angst onder de bevolking dwong het Ministerie van Onderwijs de veiligheid rond de scholen te versterken. Zo werden wachtende ouders werden gistermiddag buiten de poort van de Ivy kleuterschool in Peking gecontroleerd door maar liefst zeven politiemannen. Maatregelen die elders in het land

tragisch genoeg onvoldoende bleken.

De Chinezen worstelen met de vraag waarom uitgerekend de zwaksten van de maatschappij door psychisch gestoorde op de korrel worden genomen. Een Pekingse socioloog denkt dat de daders voortkomen uit een doorgaans machteloze onderklasse. Die nemen nu wraak op de samenleving. In China geldt het recht van de sterkste en volgens professor Hu Xingdou kan de onderlaag met de eeuwig opbouwende frustratie nergens naar toe. De rijken en machthebbers staan buiten schot en daarvan zouden nu uitgerekend kinderen de onschuldige slachtoffers zijn. Mogelijk komt aan het geweld bovendien nog lang geen einde, zo waarschuwt hij.

Anderen stellen dat de tragedie deels te wijten is aan de media. Berichtgeving over bloedbaden zouden potentiële daders maar op ideeën brengen.

Stekker uit Veendamse voetbalclub

Van onze Telesportredactie VEENDAM, donderdag
Het doek is definitief gevallen voor BV Veendam. Het faillissement van de voetbalclub is gisterochtend door de rechtbank uitgesproken.
Bewindvoerder Wim Entzinger liet weten dat de club een bedrag van 350.000 euro tekort komt op de begroting voor het komende seizoen.
Het personeel en de spelers van BV Veendam zijn inmiddels ontslagen. Alle activiteiten van de organisatie worden zo snel mogelijk stilgelegd. De benefietwedstrijd tegen FC Emmen, die voor morgen stond gepland, gaat niet door. Entzinger is benoemd als curator.
Na Haarlem is Veendam de tweede club die failliet is dit seizoen. Zodoende gloort er weer hoop in de Jupiler League voor Top Oss.

Cameron pakt meteen snoeimes

LONDEN, donderdag
De nieuwe Britse regering van premier David Cameron gaat meteen keihard bezuinigen om het enorme begrotingstekort terug te dringen.

Nog dit financiële jaar wordt er voor 6 miljard pond (ruim 7 miljard euro) aan overheidsbestedingen geschrapt. Het Britse begrotingstekort bedraagt op dit moment 163 miljard pond (192 miljard euro), oftewel meer dan 11 procent van het bruto binnenlands product.

„We gaan structurele hervormingen doorvoeren in het bancaire systeem, het onderwijs en de sociale zorg, aldus George Osborne, de nieuwe minister van Financiën. De Liberaal-Democraten van vice-pre-

mier Nick Clegg, de andere partij in de coalitie, wilden eigenlijk pas volgend jaar beginnen met bezuinigen om het fragiele economische herstel niet in gevaar te brengen. Het vervangen van de nucleaire Trident-onderzeeërs gaat door, hoewel de Lib Dems zich in de verkiezingscampagne hard hadden gemaakt voor het schrappen van het peperdure wapenprogramma. Ook de door Lib Dem voorgestelde villatax op panden met een waarde van meer dan 2 miljoen pond is van de baan. De Conservatieven hebben als tegenprestatie moeten afzien van de verlaging van de belasting op erfenissen.

Lib Dem krijgt wel deels zijn zin

• De nieuwe Britse premier David Cameron (links) en vice-premier Nick Clegg op weg naar hun eerste gezamenlijke persconferentie in de tuin van Downing Street 10. FOTO: REUTERS
met een voorstel om relatief arme Britten geen belasting te laten betalen over de eerste 10.000 pond die ze verdienen. De Conservatieven krijgen hun zin met een limiet op het aantal immigranten van buiten de EU, terwijl Lib Dem afziet van amnestie voor mensen die al jaren illegaal in het land verblijven.

Koerswinsten op Damrak

Van onze financiële redactie AMSTERDAM, donderdag
Op de Amsterdamse effectenbeurs zijn de aandelenkoersen gisteren gestegen. Dat was vooral te danken aan de aankondiging van forse overheidsbezuinigingen in Spanje. De zorgen over de schulden crisis in de eurozone namen daardoor af.

De AEX-index sloot met een winst van 1% op 336,9 punten. De Midkap-index deed het nog aanzienlijk beter en ging 2,8% omhoog naar 554,5 punten. De beurs in Frankfurt noteerde een stijging van 2,5%. Parijs en Londen wonnen rond de 1%.

In Amsterdam ging de aandacht van beleggers ook uit naar de bedrijfscijfers van een aantal onder-

nemingen. ING versloeg de gemiddelde verwachting en werd 4,2% hoger verhandeld op €7,03. Ook Hoewel de cijfers van Aegon ook meevielen, bleek de waarde van recent verkochte verzekeringsproducten tegen te vallen: de koers ging 1,8% omlaag naar €5,11.

Wolters Kluwer lag na eveneens gunstige cijfers goed in de markt met een koerswinst van 4,8% op €15,71. Branchegenoot Reed Elsevier profiteerde mee en won 3,6% op €8,96. Behalve Aegon moest ook Heineken verlies toegeven, een dalen van 1,4% tot €34,34.

Het aandeel TMG steeg 4% tot €14,40. Het bedrijfsresultaat van het mediaconcern verbeterde in het eerste kwartaal van 2010 flink, mede door kostenbesparingen.

DE TELEGRAAF OVERAL VERKRIJGBAAR

Heerlijk genieten op een zonnig terrasje met een lekker kopje koffie. Wat past daar nou beter bij dan De Telegraaf! De krant is het hele jaar door bij ruim 13.000 verkooppunten in het buitenland te koop, verspreid over

20 landen. In steeds meer landen wordt De Telegraaf ter plaatse gedrukt. Zodat u ook op uw vakantieadres kunt genieten van de krant van vandaag. Prettige vakantie!

De Telegraaf

De krant van wakker Nederland